

WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ

w Żabicach

ul. Października 12

tel. 006 756-12-06

INFORMACJE OGÓLNE

O WARSZTACIE TERAPII ZAJĘCIOWEJ W ŻABICACH

- **Warsztat Terapii Zajęciowej w Żabicach** zlokalizowany jest w miejscowości Żabice, ul. Października 12, w Gminie Górzycy.
- Od początku istnienia, tj. od 29 grudnia 2005 roku, funkcjonuje jako **jednostka budżetowa** Gminy Górzycy (Uchwała Nr XXV/185/2005 Rady Gminy Górzycy z dnia 30 września 2005 roku w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej Gminy Górzycy – Warsztatu Terapii Zajęciowej).
- **Podstawa prawna działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach:**
 1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zmianami);
 2. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2008 roku Nr 14, poz. 92, następnie Dz. U. z 2010 roku Nr 214, poz. 1407, z późn. zmianami);
 3. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 roku Nr 157, poz. 1240 z późn. zmianami);
 4. Ustawa z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. z 2009 roku Nr 152, poz. 1223, Ministra późn. zmianami);
 5. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. z 2004 roku Nr 63, poz. 587);
 6. Uchwała Nr XXV/185/2005 Rady Gminy Górzycy z dnia 30 września 2005 roku w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej Gminy Górzycy – Warsztatu Terapii Zajęciowej;
 7. Uchwała Nr XXV/186/2005 Rady Gminy Górzycy z dnia 30 września 2005 roku w sprawie nadania Statutu Warsztatu Terapii Zajęciowej, a następnie Uchwała Nr XLII/265/10 Rady Gminy Górzycy z dnia 24 września 2010 roku w sprawie Statutu Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach;
 8. Regulamin Organizacyjny Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach – Zarządzenie Nr 4/06 Kierownika Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach w sprawie: wprowadzenia „Regulaminu Organizacyjnego Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach”, ze zmianami (Zarządzenie Nr 5/07 Kierownika Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach w sprawie: wprowadzenia zmian w „Regulaminie Organizacyjnym Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach”, Zarządzenia Nr 19/08 Kierownika Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach w sprawie: wprowadzenia zmian w „Regulaminie Organizacyjnym Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach”).

**INFORMACJA
O WYKORZYSTANIU PRZEZ WARSZTAT
ŚRODKÓW FINANSOWYCH Z UWZGLĘDNIENIEM
DOCHODÓW ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW I USŁUG**

- **Podstawą finansowania działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej jest umowa Nr 2/WTZ/05 z dnia 8 grudnia 2005 roku zawarta pomiędzy Powiatem Słubickim a Gminą Górzycą w sprawie dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej, a także kolejne 4 aneksy, w tym podstawowy aneks nr 1/2010 z dnia 25 stycznia 2010 roku do niniejszej umowy na działalność (w kwestii wysokości środków finansowych na działalność Warsztatu na rok 2010), a także porozumienie z dnia 3 marca 2010 roku w przedmiocie dotacji podmiotowej na dofinansowanie ze środków pochodzących z budżetu Powiatu Słubickiego na 2010 rok kosztów działania Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach wraz z kolejnymi aneksami.**

**Informacja
o wykorzystaniu środków PFRON oraz dotacji Powiatu Słubickiego**

- **Wysokość środków finansowych na działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach w 2010 roku, zgodnie z zawartymi umowami, aneksami do umowy, porozumieniami, aneksami do porozumienia to kwota: 493.200,00 zł. Do końca roku wydatkowano 492.782,54 zł. Pozostałą część stanowił zwrot środków niewykorzystanych, zaokrągleń oraz zaległość należna z tyt. dotacji podmiotowej za 2010 rok w wysokości 411,00 zł, która została przekazana na rachunek bankowy Warsztatu w styczniu 2011 roku.**
- **443.880,00 PLN.** W 2010 roku, podobnie jak w roku ubiegłym, ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, na podstawie tzw. algorytmu, Warsztat Terapii Zajęciowej z Żabicy otrzymał kwotę **443.880,00 zł** (kwota ta stanowiła 90% środków na działalność Warsztatu w roku 2010). Środki te zostały przekazane przez Starostwo Powiatowe w Słubicach, za pośrednictwem Gminy Górzycą w rozbiću kwartalnym po 110.970,00 zł za dwa pierwsze kwartały, w terminach: 25.01.2010 r., 06.04.2010 r. a także w rozbiću miesięcznym po 36.990,00 zł w następujących terminach: 20.07.2010 r., 27.08.2010 r. (za 2 m-ce 73.980,00 zł), 19.10.2010 r., 24.11.2010 r., 8.12.2010 r.
- Na mocy zawartych porozumień pomiędzy Powiatem Słubickim a Gminą Górzycą, Warsztat Terapii Zajęciowej z Żabicy otrzymał z budżetu Powiatu Słubickiego kwotę **48.909,00 zł**, natomiast różnica w wysokości **411,00 zł** stanowiąca zaległość należną za 2010 rok została przekazana w styczniu 2011 roku.
- **Kwartalne informacje** w przedmiocie wydatkowania przez Warsztat Terapii Zajęciowej w Żabicach środków finansowych w poszczególnych kwartałach roku 2010 złożone zostały w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach w terminach: 02.04.2010 r., 02.07.2010 r., 06.10.2010 r., 05.01.2011 r..

- **Rozliczenie środków finansowych PFRON oraz środków Starostwa Powiatowego przekazanych na funkcjonowanie Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach przy Gminie Górzycza w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 roku w ujęciu ogólnym:**

1. Stan środków finansowych na dzień 01.01.2010 rok:	0,00 PLN
2. Środki finansowe PFRON przekazane na potrzeby Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach w 2010 roku:	443.880,00 PLN
3. Środki finansowe z budżetu Powiatu Słubickiego przekazane na działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach w 2010 roku: (zaległa należność 411,00 PLN za 2010 r. przekazano w m-cu. styczniu 2011 r.)	48.909,00 PLN
4. Wysokość środków finansowych wydatkowanych na działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach w 2010 roku:	492.782,54 PLN
5. Kapitalizacja odsetek od środków PFRON i środków pozostałych za cały 2010 rok:	185,80 PLN
6. Zwrot niewykorzystanych środków PFRON (różnice z zaokrąglen):	6,46 PLN
7. Kwota środków finansowych pozostałych w dyspozycji wg stanu na 31.12.2010 rok:	
- konto podstawowe	0,00 PLN
- kasa	0,00 PLN
- konto dochodów własnych	0,00 PLN

- **Informacja z wykorzystania środków finansowych w okresie od 01.01.2010 – 31.12.2010 roku w ujęciu wynikającym z rozporządzenia w sprawie warsztatów terapii zajęciowej:**

Zgodnie z § 19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz.U. z 2004 roku Nr 63, poz. 587), środki na działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej pracowników Żabicach zostały wydatkowane w sposób następujący:

1. Wynagrodzenie pracowników WTZ oraz należne od pracodawcy składki od tego wynagrodzenia na ubezpieczenia społeczne, a także składki na fundusz pracy oraz odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych:	389.221,77 PLN
2. Koszty materiałów do terapii w pracowniach (w tym pracowni kulinarnej) oraz materiałów i wyposażenia niezbędnego do funkcjonowania WTZ oraz materiałów do samochodu (w tym paliwo)	44.882,50 PLN
3. Zakup energii	22.904,08 PLN
4. Koszty eksploatacji samochodu związane z realizacją programu rehabilitacji i niezbędna obsługa działalności WTZ	10.856,19 PLN
5. Koszty szkoleń pracowników	295,00 PLN
6. Koszty ubezpieczenia uczestników WTZ	432,00 PLN
7. Koszty ubezpieczenia mienia WTZ (w tym autobusu)	4.191,00 PLN
8. Koszty związane z treningiem ekonomicznym	20.000,00 PLN
Ogółem koszty :	492.782,54 PLN

- **Procentowy udział poszczególnych wydatków związanych z działalnością WTZ w Żabicach w wykorzystaniu środków finansowych w 2010 roku:**

1. Wynagrodzenie pracowników	- 322.952,28	65,53%
2. Składki na ZUS	- 49.033,58	9,95%
3. Składki na Fundusz Pracy	- 5.185,75	1,05%
4. Odpisy na ZFŚS	- 12.050,16	2,44%
5. Zakup materiałów i wyposażenia (w tym materiałów do terapii)	- 44.882,50	9,10%
6. Zakup energii	- 22.904,08	4,64%
7. Zakup usług pozostałych	- 10.856,19	2,20%
8. Ubezpieczenia uczestników i mienia	- 4.623,00	0,93%
9. Trening ekonomiczny	- 20.000,00	4,05%
10. Szkolenia pracowników	- 295,00	0,05%
Razem:	492.782,54 PLN	

- **Rozliczenie środków własnych Starostwa Powiatowego przekazanych na funkcjonowanie Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach w okresie od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku**

1. Pierwsza część dotacji w wysokości **24.660,00 PLN** została wydatkowana na wypłatę trzynastej pensji w miesiącu marcu 2010 roku dla pracowników zatrudnionych w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Żabicach, zgodnie z obowiązkiem ustawowym pracodawcy.
2. Druga część dotacji w wysokości **24.249,00 PLN** została wydatkowana na wypłatę pensji za miesiąc czerwiec 2010 roku dla pracowników zatrudnionych w Warsztacie, zgodnie z obowiązkiem ustawowym pracodawcy. Zaległość w wysokości 411,00 PLN za 2010 rok została przekazana w styczniu 2011 roku.

Łącznie w 2010 roku od Powiatu Słubickiego otrzymano i wydatkowano kwotę **48.909,00 PLN**. (zaległości należne w wysokości **411,00 PLN** przekazano w miesiącu styczniu 2011 roku).

Rozliczenie rocznego dochodu własnego osiągniętego w 2010 roku

- W myśl § 10 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie warsztatów terapii zajęciowej „działalność warsztatu jest działalnością o charakterze niezarobkowym”. Przepisy rozporządzenia dopuszczają jednak możliwość uzyskiwania dochodów przez jednostkę w drodze sprzedaży produktów i usług wykonanych przez uczestników warsztatu w ramach realizowanego programu terapii.
- Na mocy Uchwały Nr XXXI/226/06 Rady Gminy Górzycy z dnia 28 kwietnia 2006 roku w sprawie określenia dochodów własnych, które mogą być gromadzone na rachunku dochodów własnych przez Warsztat Terapii Zajęciowej w Żabicach oraz przeznaczenia tych dochodów (zmienionej Uchwałą Nr VI/40/07 Rady Gminy Górzycy z dnia 30 marca 2007 roku, a następnie Uchwałą Nr XI/64/07 Rady Gminy Górzycy 30 października 2007 roku), utworzono konto dochodów własnych, na które wpływały środki pieniężne z tytułu m.in. pozyskiwanych darowizn

pieniężnych, sprzedaży produktów i usług świadczonych przez Warsztat i tym samym uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach, z zastrzeżeniem, że dochód ze sprzedaży produktów i usług wykonywanych przez uczestników Warsztatu przeznacza się, w porozumieniu z uczestnikami Warsztatu, na pokrycie wydatków związanych z integracją społeczną uczestników.

- W związku ze zmianami ustawy o finansach publicznych, a co za tym idzie wygaśnięciem z mocy prawa z dniem 31 grudnia 2010 roku również Uchwały Nr XXXI/226/06 Rady Gminy Górzycza z dnia 28 kwietnia 2006 roku w sprawie określenia dochodów własnych, które mogą być gromadzone na rachunku dochodów własnych przez Warsztat Terapii Zajęciowej w Żabicach oraz przeznaczenia tych dochodów (z kolejnymi zmianami), stan środków na koncie dochodów własnych Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach na koniec roku 2010 wyniósł 0,00 zł i nastąpiła likwidacja konta dochodów własnych jednostki.
- Konto dochodów własnych (dochód ze sprzedaży produktów i usług wykonanych przez podopiecznych oraz darowizny gotówkowe)

- stan z roku ubiegłego	18,34 PLN
- dochód w 2010 roku	2.343,05 PLN
- wydatkowano na potrzeby WTZ	2.361,39 PLN
- pozostało w dyspozycji na koncie	0,00 PLN
- **Realizacja wykonania dochodów i wydatków konta dochodów własnych:
Stan środków pieniężnych na początek okresu sprawozdawczego – 18,34 PLN**

Dochody:

1. wpływy ze sprzedaży wyrobów podopiecznych (kartki, obrazy, aukcje): 858,33 PLN
2. wpływy z dobrowolnych wpłat pieniężnych: 1.481,40 PLN
3. kapitalizacja odsetek: 3,32 PLN

RM: 2.361,39 PLN

Wydatki:

§4210 – Zakup materiałów i wyposażenia (z tego paragrafu sfinansowano zakup materiałów i produktów na zorganizowanie imprez integracyjnych dla podopiecznych, w tym imprez sportowych, a także materiały do terapii w szczególności do pracowni: technicznej (stolarsko-technicznej), plastycznej (plastyczno-dekoratorskiej) oraz kulinarnej: 10.500,96 PLN

§4300 – Zakup usług pozostałych (z tego paragrafu sfinansowano wyjazdy na imprezy integracyjne do innych warsztatów): 1.048,00 PLN

RM: 15.548,96 PLN

Stan środków pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego 0,00 PLN.

INFORMACJA O UCZESTNIKACH WARSZTATU TERAPII ZAJĘCIOWEJ W ŻABICACH ORAZ STOPNIU I RODZAJU ICH NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

- W Warsztacie Terapii Zajęciowej w Żabicach, zgodnie z postanowieniami umowy na działalność WTZ w Żabicach – umowy Nr 2/WTZ/05 z dnia 8 grudnia 2005 roku w sprawie dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej, przebywa **30 uczestników**.
- Są to osoby o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, które otrzymały wskazanie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Gorzowie Wlkp. do uczestnictwa w terapii zajęciowej.
- Osoby te pochodzą z terenu Gminy Górzycy i gmin sąsiednich: Gminy Słubice, Gminy Ośno, Gminy Rzepin, a także Gminy Słońsk, a więc z terenów Powiatu Słubickiego i Gminy Słońsk w Powiecie Sulęcińskim.
- Od jesieni 2007 roku, w celu realizacji dowozów, Warsztat korzysta z własnego środka transportu tj. samochodu marki **Mercedes Benz Sprinter 515 CDI** pozyskanego przez Gminę Górzycy w ramach programu PEGAZ 2003, przekazanego Zarządzeniem Nr 8/07 Wójta Gminy Górzycy w sprawie przekazania środka trwałego dla Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach.
- Liczba uczestników w przedziale wiekowym, na dzień 31 grudnia 2010 roku:
 - do lat 20 - 2 osoby,
 - 21-29 - 17 osób,
 - 30-39 - 5 osób,
 - 40-49 - 6 osób.
- Liczba kobiet – 13, liczba mężczyzn – 17.
- **Rodzaj niepełnosprawności uczestników WTZ według schorzenia wiodącego (liczba osób)**

Rodzaj niepełnosprawności	Liczba osób
Upośledzenie umysłowe	12 osób
Choroby psychiczne	3 osoby
Uszkodzenie narządu ruchu	-----
Uszkodzenie słuchu	-----
Uszkodzenie wzroku	-----
Neurologiczne	-----
Niepełnosprawność sprzężona	15 osób

- **Stopień niepełnosprawności (liczba osób)**

Stopień niepełnosprawności	Liczba osób
Znaczny	11 osób
Umiarkowany	19 osób
Lekki	-----

INFORMACJA O LICZBIE UCZESTNIKÓW, KTÓRZY OPUŚCILI WARSZTAT I PRZYCZYNY ODEJŚCIA

- W 2010 roku Warsztat Terapii Zajęciowej w Żabicach opuściły 2 osoby – w pierwszym przypadku uczestnik Marcin Bogdan został wykreślony, ze względu na brak zgody Powiatu Sulęcińskiego na pokrycie kosztów uczestnictwa w WTZ, w drugim przypadku uczestniczka Edyta Kłos złożyła rezygnację argumentując swoją decyzję poważnymi sprawami osobistymi.

INFORMACJA O FORMACH I METODACH REALIZOWANEJ PRZEZ WARSZTAT DZIAŁALNOŚCI REHABILITACYJNEJ

Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej

- **Warsztat Terapii Zajęciowej jest placówką pobytu dziennego, czynną od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 15.30, przez 5 dni w tygodniu z wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy i sobót.**
- **Dzienny wymiar czasu trwania zajęć w Warsztacie wynosi 7 godzin dziennie.**
- **Placówka funkcjonuje przez cały rok, czyli 12 miesięcy, z wykorzystaniem 1 miesiąca w roku na przerwę wakacyjną i urlopy wypoczynkowe kadry Warsztatu, w okresie wakacyjnym w terminie określonym odrębnym zarządzeniem Kierownika Warsztatu. W roku 2010 na mocy Zarządzenia Nr 2/10 Kierownika Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach z dnia 6 stycznia 2010 roku w sprawie: ustalenia planu urlopów wypoczynkowych na rok 2010 przerwa wakacyjna uczestników i urlopową kadry Warsztatu miała miejsce w miesiącu lipcu.**
- **Przedmiotem działania Warsztatu Terapii Zajęciowej jest rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych, które w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności uzyskały wpis upoważniający do uczestniczenia w terapii zajęciowej.**
- **Placówka realizuje zadania w przedmiocie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzając do ogólnego rozwoju uczestników, poprawy sprawności psychicznej i fizycznej w kierunku przygotowania podopiecznych do możliwie samodzielnego, niezależnego i w miarę aktywnego życia w społeczeństwie, w tym życia zawodowego.**
- **Niezmienne celem Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach jest przede wszystkim:**
 - a) ogólne usprawnienie funkcji psychofizycznych, kompensowanie braków w rozwoju psychicznym i fizycznym, korygowanie nieprawidłowości rozwojowych, usprawnianie niezaburzonych funkcji psychicznych i fizycznych;
 - b) nauka i dalsze rozwijanie umiejętności wykonywania czynności życia codziennego;
 - c) pobudzanie aktywności społecznej, wyrabianie i rozwijanie zaradności osobistej;
 - d) wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych;
 - e) przygotowanie do życia społecznego, rozwój umiejętności interpersonalnych, komunikowania się oraz współpracy w grupie;
 - f) rozwój umiejętności planowania określonych działań, dokonywania wyborów i decydowania o swoich potrzebach i sprawach oraz innych umiejętności niezbędnych do niezależnej egzystencji;
 - g) poprawa kondycji psychicznej;
 - h) rozwijanie umiejętności i psychofizycznej sprawności niezbędnych do życia zawodowego, umożliwiających dalsze szkolenie oraz w konsekwencji podjęcie pracy w zakładzie aktywności zawodowej, zakładzie pracy chronionej lub w innych zakładach;

- i) działania w kierunku pogłębiania dojrzałości społecznej i zawodowej uczestników Warsztatu.
- W Warsztacie Terapii Zajęciowej w Żabicach od początku 2010 roku funkcjonowało **sześć pracowni tematycznych**: pracownia plastyczna, kulinarna, krawiecka, informatyczna, muzykoterapii i techniczna, a ponadto gabinet pielęgniarstwa i rehabilitanta (zwany inaczej gabinetem rehabilitacji i relaksu) oraz gabinet psychologa.
Na mocy aneksu nr 2 z dnia 27 kwietnia 2010 roku do umowy nr 2/WTZ/05 z dnia 8 grudnia 2005 roku w sprawie dofinansowania ze środków PFRON kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej nastąpiła modyfikacja prowadzonych dotychczas pracowni i od tej daty w Warsztacie działa sześć pracowni tematycznych, takich jak: **pracownia plastyczno-dekoratorska, kulinarna, krawiecko-tekstylna, multimedialno-informatyczna, muzyczno-teatralna i stolarsko-techniczna**.
 - **Terapia zajęciowa w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej odbywa się w grupach 5 osobowych**, zgodnie z programami i planami pracy poszczególnych pracowni.
 - **Prowadzona w Warsztacie dokumentacja merytoryczna:**
 - Dzienniki Zajęć i Obecności - dla poszczególnych pracowni,
 - dokumentacja, stanowiąca podstawę do zakwalifikowania osoby niepełnosprawnej do uczestnictwa w Warsztacie (orzeczenie wyd. przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności wraz z określonym rodzajem niepełnosprawności oraz wskazaniem do uczestnictwa w terapii zajęciowej, deklaracja uczestnictwa),
 - wywiady w domu rodzinnym uczestnika,
 - teczki dot. każdego z uczestników zawierające dokumentację zebraną w trakcie pobytu uczestnika w Warsztacie, a wśród nich: karty informacyjne o uczestniku Warsztatu, Indywidualne Programy Rehabilitacji i Terapii na kolejne lata, protokoły w przedmiocie okresowych ocen realizacji Indywidualnych Programów Rehabilitacji oraz półrocznych ocen indywidualnych efektów rehabilitacji uczestnika, a także protokoły w przedmiocie kompleksowej oceny realizacji Indywidualnych Programów Rehabilitacji,
 - zeszyty obserwacji prowadzone przez terapeutów, psychologa, rehabilitanta i pielęgniarkę,
 - protokoły Rady Programowej Warsztatu o charakterze ogólnym dotyczące takich kwestii jak:
 1. ocena postaw i zachowań wszystkich uczestników, ze zwróceniem szczególnej uwagi na poszczególnych uczestników Warsztatu,
 2. ocena postaw i współpracy rodziców podopiecznych z kadrami Warsztatu,
 3. informacja dot. imprez i wydarzeń minionych i planowanych – ocena zachowań uczestników, plany na kolejny okres,
 4. wnioski i uwagi.
 - Zgodnie z zapisem § 8 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej – zajęcia w warsztacie prowadzone są na podstawie planów pracy poszczególnych pracowni ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych programów rehabilitacji i terapii stworzonych indywidualnie dla każdego uczestnika Warsztatu.

Każdy z uczestników realizuje swój Indywidualny Program Rehabilitacji i Terapii, który jest tworzony i weryfikowany na podstawie zgromadzonych zapisów merytorycznych dot. bieżących osiągnięć i postępów uczestnika, dokumentacji medycznej, opinii psychologicznych, wywiadu rodzinnego, obserwacji zachowania uczestnika mających miejsce na terenie Warsztatu, jak i poza placówką. Program opracowywany jest corocznie przez Radę Programową Warsztatu i zawiera takie elementy jak: cele terapeutyczne (aktywizacja podopiecznych w życiu codziennym – wyrabianie samodzielności, rehabilitacja społeczna, rehabilitacja psychoterapeutyczna, rehabilitacja zawodowa, rehabilitacja ruchowa, trening ekonomiczny, współpraca z rodziną) forma i zakres rehabilitacji, metody pracy z uczestnikiem – sposób realizacji założonych celów, aspekt współpracy z rodziną w przedmiocie realizacji programu i wpływu tej współpracy na zakładany efekt końcowy, planowane efekty rehabilitacji, osoby odpowiedzialne za realizację programów.

- Opracowany dla potrzeb uczestnika **Indywidualny Program Rehabilitacji i Terapii** jest realizowany w pracowni wiodącej (pod nadzorem wychowawcy – opiekuna) jak i w pozostałych pracowniach Warsztatu (według indywidualnych potrzeb), natomiast odpowiedzialność za jego realizację spoczywa na opiekunach (wychowawcach grup). Dla usprawnienia i udokumentowania pracy z uczestnikami wychowawcy (opiekunowie) grup – instruktorzy terapii zajęciowej prowadzą dzienniki zajęć i obecności, a także uwzględniające zachowanie i osiągnięcia uczestników zeszyty obserwacji.

Zgodnie z obowiązkiem wynikającym z przepisów dotyczących funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej, bądź w miarę bieżących potrzeb uczestnika, Indywidualne Programy Rehabilitacji są okresowo oceniane, modyfikowane i dostosowywane. Właściwa, efektywna i optymalna realizacja IPR uzależniona jest od współpracy kadry merytorycznie odpowiedzialnej za jego realizację z uczestnikami, postawy i zaangażowania samych uczestników, jak również od wsparcia podejmowanych działań ze strony rodzin uczestników Warsztatu.

Główne zadania realizowane w ramach terapii zajęciowej:

- 1) Rehabilitacja społeczna, nauka czynności życia codziennego i samodzielnego radzenia sobie w różnych sytuacjach życiowych;
- 2) Rehabilitacja społeczna i zawodowa (przyuczanie się do najprostszych czynności zawodowych) realizowana poprzez zajęcia tematyczne w pracowniach;
- 3) Dodatkowe zajęcia wspomagające rehabilitację społeczno-zawodową;
- 4) Usprawnianie uszkodzonych funkcji organizmu - rehabilitacja;
- 5) Trening ekonomiczny i inne instrumenty motywacyjne;
- 6) Współpraca ze środowiskiem rodzinnym, rodzicami i opiekunami;
- 7) Integracja z bliższym i dalszym środowiskiem społecznym.

Ad. 1) Rehabilitacja społeczna, nauka czynności życia codziennego i samodzielnego radzenia sobie w różnych sytuacjach życiowych;

Rozwijanie umiejętności życia codziennego, formy zajęć:

- trening w zakresie czynności życia codziennego,
- terapia w zakresie zaradności osobistej i samodzielności,

- ćwiczenia w zakresie samoobsługi, higieny osobistej i dbałości o zdrowie,
- trening w zakresie wyglądu zewnętrznego,
- zajęcia kulinarne: nauka przygotowywania posiłków, właściwego dobierania składników, dobór właściwej technologii, higiena i estetyka dań, trening w zakresie umiejętności kulinarnych i zdrowego żywienia,
- zajęcia z pogranicza zajęć gospodarczych - prace porządkowe w domu i w najbliższym otoczeniu,
- trening z zakresu obsługi urządzeń technicznych i audio- wizualnych,
- rozwój umiejętności ogrodniczych,
- trening ekonomicznego gospodarowania środkami finansowymi: umiejętność znalezienia się, właściwego zachowania i podejmowania słuszych decyzji w sytuacjach życia codziennego, w miejscach związanych z obcowaniem ze środkami płatniczymi, poznanie pieniądza i jego siły nabywczej, różnicowanie i właściwa ocena potrzeb, dokonywanie wyborów i podejmowanie uzasadnionych decyzji,
- umiejętność odpowiedniego zachowania się w różnych sytuacjach życiowych,
- umiejętność poprawnego zachowania w miejscach publicznych,
- trening umiejętności korzystania z zasad savoir-vivru, stosowanie form grzecznościowych.

Przygotowanie do życia w środowisku społecznym, formy zajęć:

- trening umiejętności interpersonalnych,
- trening wiedzy o sobie samym,
- trening pracy nad samym sobą,
- trening asertywności,
- trening umiejętności rozwiązywania problemów w trudnych sytuacjach międzyludzkich,
- trening mediacji i negocjacji,
- ćwiczenia umiejętności komunikacyjnych, kształtowanie sposobu komunikowania się z otoczeniem poprzez komunikaty werbalne a także niewerbalne, np. gest, mimikę, wyzwalanie odruchu orientacyjno-badawczego,
- ćwiczenia umiejętności komunikowania się poprzez Internet,
- ćwiczenia aktywności w sytuacjach społecznych,
- ćwiczenia z orientacji przestrzennej,
- ćwiczenia w pełnieniu roli społecznych, w tym roli uczestnika WTZ.

Trening umiejętności zachowań społecznych:

- trening podstawowych umiejętności komunikacji społecznej, stworzenie warunków do adaptacji społecznej, wyrabianie umiejętności i nawyków niezbędnych dla kontaktów i współżycia z innymi ludźmi,
- trening z zakresu akceptacji i tolerancji,
- trening zachowań rynkowych i ekonomicznych,
- trening rozwiązywania problemów w trudnych sytuacjach międzyludzkich,
- trening przygotowania do podjęcia pracy,
- trening obcowania ze sztuką – postrzeganie świata i rzeczywistości poprzez pryzmat sztuki, ukazywanie wartości sztuki, charakterystycznych dla niej elementów, wyrabianie wrażliwości,
- uruchamianie i utrwalanie wrażliwości sensorycznej i aktywności ruchowo-wokalnej, umożliwianie asymilacji bodźców,
- trening z zakresu twórczości artystycznej,
- przygotowanie (na miarę możliwości) do udziału w gospodarce i kulturze, wdrażanie do poszanowania mienia społecznego.

Ad.2) Rehabilitacja społeczna i zawodowa (przyuczanie się do najprostszych czynności zawodowych) realizowana poprzez zajęcia tematyczne w pracowniach;

Warsztat Terapii Zajęciowej w Żabicach dysponuje sześcioma pracownikami terapeutycznymi, na bazie, których realizowany jest program z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej, co za tym idzie ma miejsce realizacja przyjętych indywidualnie dla każdego uczestnika Indywidualnych Programów Rehabilitacji i Terapii, a nadto stwarzane są szanse na samorealizację i rozwój własnych zainteresowań przez uczestników.

• Pracownia plastyczna/plastyczno-dekoratorska

Instrukтором terapii zajęciowej, a zarazem rehabilitantem społeczno-zawodowym, w pracowni plastycznej/plastyczno-dekoratorskiej była w roku 2010 i jest obecnie, Pani **Kamila Sulmińska**.

Na bazie pracowni plastycznej/plastyczno-dekoratorskiej w roku 2010 realizowane były programy terapeutyczne w stosunku do następujących uczestników: Jarosława Walczyńskiego, Pawła Wekwertha, Mateusza Hytrego, a także Waldemara Suwaj (do 01.09.2010 r.), Jana Rzeszutka (do 06.12.2010 r.), Arkadiusza Adamczyka (od 01.09.2010 r.) oraz Macieja Sowińskiego (od 06.12.2010 r.).

Zgodnie z założeniami i planami pracy na kolejne półrocza 2010 roku na bazie pracowni plastycznej/plastyczno-dekoratorskiej realizowano takie zagadnienia jak:

w I półroczu 2010 roku

- 1) Utrwalanie zasad BHP.
- 2) Utrwalanie i poznawanie różnorodnych form plastycznych:
 - a) Papieroplastyka:
 - wyklejanie obrazków na tekturze kulkami z kolorowych gazet i bibuły, ozdabianie ramek do obrazów,
 - wykonywanie masy papierowej, tworzenie z niej figur o różnych kształtach, po wyschnięciu zdobnictwo – motywy postaci, kwiatów, tworzenie laurek.
 - b) Ceramika:
 - praca w glinie, wykonywanie przedmiotów z kulek, wałeczków, przedmioty powstające wg. indywidualnych chęci, wyobraźni i zainteresowań uczestników,
 - ćwiczenia motoryki małej (palców, dłoni, poprawy ich sprawności podczas ugniatania i kulania gliny).
 - c) Utrwalanie form plastycznych:
 - wyklejanie obrazów kulkami z plasteliny,
 - oklejanie słoików, butelek wełną, sznurkiem, skórą, futerkiem, szyszkami, koralikami, makaronem,
 - zdobienie metodą dequpage,
 - rysowanie kredą, węglem, ołówkiem, kredkami ołówkowymi, świecowymi i pastelowymi,
 - tworzenie pudełek kartonowych, ozdabianie ich,
 - nauka wykorzystywania w pracach plastycznych oraz dekoratorskich darów natury,
 - malowanie farbami witrażowymi, plakatowymi, akwarelowymi, olejnymi oraz tuszem kreślarskim,
 - wykonywanie mas plastycznych (papierowej, solnej i gipsowej), zajęcia z użyciem modeliny, plasteliny,
 - tworzenie stroików świątecznych (Wielkanoc, Dzień Wszystkich Świętych, Boże Narodzenie),
 - wykonywanie kartek okolicznościowych, zaproszeń, podziękowań i dyplomów.
- 3) Nabywanie nowych umiejętności i kształtowanie oraz utrwalanie już nabytych:

- motywowanie do udziału w konkursach,
- zachęcanie do udziału w wycieczkach, imprezach kulturalnych, towarzyskich i sportowych,
- zachęcanie do oglądania programów telewizyjnych, słuchania audycji radiowych, czytania książek i czasopism,
- wzbogacanie galerii Warsztatu,
- nauka kontaktu ze sztuką, ukazywanie wartości sztuki i charakterystycznych dla niej elementów.

4) Utrwalanie kultury zdrowotnej:

- higiena życia codziennego (czystość osobista, zachowanie czystości),
- pielęgnacja ciała (rąk, paznokci, włosów),
- golenie (przybory do golenia),
- utrzymanie czystości w pomieszczeniach.

5) Przygotowanie uczestników do życia w środowisku społecznym:

- kształtowanie prawidłowego komunikowania się,
- nauka samodzielnego rozwiązywania problemów,
- planowanie własnej pracy,
- dokonywanie prawidłowych wyborów.

6) Udział w treningu ekonomicznym:

- planowanie prostych zakupów,
- zarządzanie pieniędzmi,
- poznanie wartości pieniądza,
- nauka planowania wydatków.

w II półroczu 2010

1) Utrwalanie zasad BHP.

2) Utrwalanie i poznawanie różnorodnych form plastycznych:

a) Rysunek:

- rysowanie kredą, węglem, ołówkiem, kredkami ołówkowymi, świecowymi i pastelowymi.

b) Malarstwo:

- malowanie farbami plakatowymi, witrażowymi, olejnymi, tuszem kreślarskim oraz akwarelą.

c) Rzeźba:

- papieroplastyka – motywy postaci, przedmiotów, kwiatów, tworzenie laurek,
- masy plastyczne (masa solna, modelina, plastelina, masa papierowa),
- wydzieranki i wycinanki.

d) Dekoratorstwo i zdobnictwo:

- dekoracje okolicznościowe – tworzenie stroików świątecznych (Wielkanoc, Dzień Wszystkich Świętych, Boże Narodzenie),
- zdobienie różnych przedmiotów gipsowych oraz glinianych,
- tworzenie kompozycji z suszonych i żywych kwiatów oraz darów natury typu: pióra, kora drewna, szyszki, mech itp.,
- wykonywanie kartek okolicznościowych, zaproszeń, podziękowań, dyplomów,
- wykonywanie oraz zdobienie bombek choinkowych oraz wydmuszek wielkanocnych.

e) Sztuki użytkowe:

- witraże na butelkach, płytkach ceramicznych, kieliszkach,
- collage – wyklejanie, wycinanie, wydzieranie z papieru – tworzenie pracy łączonej różnymi technikami,
- zastosowanie metody dequpage.

f) Sylwoterapia – oddziaływanie pięknem przyrody poprzez spacer po lesie.

3) Nabywanie nowych wiadomości i kształtowanie oraz utrwalanie nabytych:

- motywowanie do udziału w konkursach,

- zachęcanie do udziału w wycieczkach, imprezach kulturalnych i sportowych,
 - zachęcanie do oglądania programów telewizyjnych i kulturalnych.
- 4) Przygotowanie uczestników do życia w środowisku społecznym oraz zawodowym:

- kształtowanie prawidłowego komunikowania się,
- nauka samodzielnego rozwiązywania problemów,
- planowanie własnej pracy,
- analizowanie ofert pracy,
- nauka pisania CV, listu motywacyjnego, podania i życiorysu,
- nauka i ćwiczenie autoprezentacji,
- spotkania i rozmowy z doradcami zawodowymi,
- wycieczki do firm, spotkania z pracodawcami oraz pracownikami pracującymi na różnych stanowiskach pracy,
- wyrabianie poczucia odpowiedzialności za pracę oraz wykonywany produkt.

5) Udział w treningu ekonomicznym:

- planowanie prostych zakupów,
- zarządzanie pieniędzmi,
- poznanie wartości pieniądza,
- nauka planowania wydatków.

• **Pracownia techniczna/stolarsko techniczna**

Instrukctorem terapii zajęciowej, a zarazem rehabilitantem społeczno-zawodowym, w pracowni technicznej/stolarsko-technicznej w roku 2010, a także na chwilę obecną, jest Pani **Paulina Palichleb**.

W roku 2010 na bazie pracowni technicznej/stolarsko-technicznej programy terapeutyczne realizowano w stosunku do: Wiesława Rytwińskiego, Mateusza Dobrzańskiego, Krzysztofa Sobieralskiego, Mirelli Zawartej oraz Żanety Trojanowskiej.

Zgodnie z założeniami na rok 2010 pracownia techniczna/stolarsko-techniczna przyjęła do realizacji takie zagadnienia jak:

w I półroczu 2010 roku

1) Utrwalanie zasad BHP:

- utrzymanie nawyku bezpiecznego i prawidłowego zachowania się przy stanowisku pracy,
- bezpieczne posługiwanie się narzędziami w pracowni takimi jak nóż do papieru, zszywacz do drewna, wyrzynarka, pistolet klejowy, młotek, nożyce.

2) Kształtowanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczestników - udział w innych pracowniach.

3) Przygotowywanie uczestników do życia w środowisku społecznym:

- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w domu, WTZ, w drodze do WTZ i czasie zabaw,
- rozbudzenie poczucia przynależności do społeczności lokalnej,
- kształtowanie umiejętności porozumiewania się z otoczeniem- wykorzystanie werbalnych i pozawerbalnych,
- wdrażanie do kulturalnego, społecznie akceptowanego sposobu bycia, eliminowanie zachowań niepożądanych,
- zapoznanie z najbliższym środowiskiem społeczno – przyrodniczym,
- aktywne uczestnictwo podopiecznych w różnych formach życia społecznego i kulturalnego.

4) Doskonalenie sprawności manualnych poprzez wykonywanie prac ręcznych:

- ćwiczenia manualne: usprawnienie ruchów ręki, dłoni, nadgarstka i palców poprzez wycinanie i robienie kulek z bibuły,

- doskonalenie czynności manualnych (chwytywanie, trzymanie, przekładanie przedmiotów, zamykanie i otwieranie pojemników, wkładanie i wyjmowanie przedmiotów, dociskanie, pokręcanie, gniecenie, przesypywanie, mieszanie przelewanie),
- łączenie klocków konstrukcyjnych o różnych systemach zaczepu,
- wykonywanie prac z wykorzystaniem materiałów takich jak: styropian, skóra, płyta pilśniowa, drewno, sklejka,
- łączenie różnych materiałów, dobór kolorów, projektowanie wzorów i konstruowanie z klocków przedmiotów,
- odbijanie śladów dłoni,
- budowa z różnych materiałów układów według wzorów,
- wykonywanie prac z gipsu,
- wykonywanie prac z masy solnej i kukurydzianej.

5) Wdrażanie do praktycznego zastosowania zasad etyki życia codziennego:

- przestrzeganie zasad kultury osobistej,
- kształtowanie umiejętności porozumiewania się,
- kształtowanie koncentracji, wyobraźni i fantazji,
- kształtowanie cierpliwości i wytrwałości oraz poczucia odpowiedzialności,
- wywołanie efektu zadowolenia z własnej pracy.

6) Czynny udział w życiu WTZ

- współpraca z innymi pracownikami przy organizowaniu imprez warsztatowych.

7) Terminy procesów ekonomicznych:

- zachowanie się w sklepie,
- nauka planowania prostych zakupów,
- nauka planowania wydatków,
- nauka zarządzania swoimi pieniędzmi.

8) Doskonalenie sprawności manualnych w pracowni stolarsko-technicznych:

- doskonalenia koordynacji wzrokowo-ruchowej,
- kształtowanie i doskonalenie koordynacji wzrokowo – ruchowej,
- kształtowanie i doskonalenie podstawowych procesów psychicznych (uwaga, koncentracja, pamięć, wyobraźnia, spostrzegawczość),
- doskonalenie umiejętności tworzenia i kojarzenia,
- samoobsługa i zaradność w pracy,
- współdziałanie i funkcjonowanie w grupie,
- mobilizowanie do pracy, wiara we własne możliwości,
- stosowanie wzmocnień pozytywnych.

9) Poznanie terminologii i obsługi sprzętu stolarskiego:

- zapoznanie się z zasadą obsługi podstawowych narzędzi ręcznych i elektronarzędziami do obróbki drewna,
- nauka obsługi sprzętu (wyrzynarka, piła elektryczna, tokarka, szlifierka),
- nauka posługiwania się narzędziami (piła ręczna, imadło, dłuta, ściski stolarskie, klucze, strugi),
- poznanie i przyswajanie nazw i oznaczeń stolarskich,
- nauka rozróżniania materiałów do pracy.

10) Rozszerzenie zakresu zajęć technicznych:

- rozróżnianie i dobór odpowiedniego narzędzia do wykonywanej pracy,
- nauka obsługi sprzętu (wyrzynarka, piła elektryczna, wiertarka stacjonarna, wiertarka ręczna, wkrętarka),
- nauka posługiwania się narzędziami (piła ręczna, wkrętaki, imadło, klucze),
- poznawanie technik lepienia i metod pracy w glinie,
- kształtowanie i modelowanie naczyń użytkowych,

- nauka zasad suszenia i wypalania,
- zapoznanie się ze sposobem zdobienia i szkliwienia prac z gliny,
- malowanie ramek oraz ozdób wykonywanie z drewna,
- wykonywanie drobnych prac remontowych,
- nauka wykonywania płaskorzeźby i rzeźb pełnych,
- zdobywanie wiedzy w dziedzinie wyplatania i tworzenia różnorodnych przedmiotów z wikliny,
- stosowanie technik wikliniarskich,
- wykonywanie pudełek i drobnych przedmiotów gospodarstwa domowego,
- nauka wyrobu świec.

w II półroczu 2010

1) Utrwalenie zasad BHP:

- utrzymanie nawyku bezpiecznego i prawidłowego zachowania się przy stanowisku pracy,
- bezpiecznego posługiwania się narzędziami w pracowni takimi jak: nóż do papieru, taker, wyrzynarka, pistolet klejowy, młotek nożyczkowy, piłka do drewna, imadło, ściski stolarskie, dłuto, szlifierka, piła elektryczna, wiertarko-wkrętarka.

2) Kształtowanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczestników

- branie udziału w innych pracowniach.

3) Przygotowanie uczestników do życia w środowisku społecznym:

- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w domu i w WTZ, w drodze do WTZ i w czasie zabaw,
- kształtowanie umiejętności porozumiewania się z otoczeniem (werbalne i pozawerbalne),
- wdrażanie do kulturalnego, społecznie akceptowanego sposobu bycia, eliminowanie zachowań niepotrzebnych,
- zapoznanie się z najbliższym środowiskiem społeczno-przyrodniczym,
- aktywne uczestnictwo podopiecznych w różnych formach życia społecznego i kulturalnego.

4) Doskonalenie sprawności manualnych poprzez:

- ćwiczenia manualne poprzez robienie kulek, wycinanie kawałków skóry, formowanie skóry,
- doskonalenie czynności manipulacyjnych (chwytywanie, trzymanie, przekładanie przedmiotów, wkładanie i wyjmowanie przedmiotów, zamykanie),
- łączenie elementów konstrukcyjnych,
- wykonanie prac z wykorzystaniem materiałów takich jak: styropian, płyta pilśniowa, drewno, sklejka, łączenie różnych materiałów,
- nauka tworzenia i ozdabiania płaskorzeźb i rzeźb pełnych,
- zapoznanie się ze sposobem zdobienia i szkliwienia prac z gliny,
- owijanie i zdobienie stroików,
- kształtowanie i modelowanie naczyń użytkowych,
- stosowanie technik wikliniarskich,
- wykonywanie drobnych prac remontowych.

5) Wdrażanie do praktycznego zastosowania zasad etyki życia codziennego, społecznego oraz rozwijanie zaradności osobistej:

- kształtowanie nawyku utrzymania porządku w pracowni,
- przestrzeganie zasad kultury osobistej,
- kształtowanie umiejętności porozumiewania się,
- kształtowanie koncentracji, wyobraźni i fantazji,
- kształtowanie cierpliwości i wytrwałości oraz poczucia odpowiedzialności,
- wywołanie efektu zadowolenia z własnej pracy.

6) Czynny udział w życiu WTZ

- współpraca z innymi pracowniami przy organizowaniu imprez okolicznościowych.

- 7) Trening ekonomiczny
- rozwijanie wiedzy na temat wartości pieniądza,
 - planowanie wydatków,
 - ekonomiczne dysponowanie oszczędnościami.

• **Pracownia muzykoterapii/muzyczno-teatralna**

Instruktorem terapii zajęciowej w pracowni muzykoterapii/muzyczno-teatralnej, a zarazem rehabilitantem społeczno-zawodowym była w roku 2010, i jest obecnie, Pani **Olga Żodziewska**.

Na bazie pracowni muzykoterapii/muzyczno-teatralnej w roku 2010 realizowane były programy terapeutyczne w stosunku do następujących osób: Angeliki Pochodyły, Joanny Hesiak, Piotra Hruszczowca, Eweliny Żarnickiej oraz Arkadiusza Adamczyka.

Zgodne z założeniami na roku 2010 instruktor przyjęła do realizacji takie zagadnienia jak:

w I półroczu 2010 roku

- 1) Wdrażanie do praktycznego zastosowania zasad estetyki życia codziennego, społecznego oraz rozwijanie zaradności osobistej:
 - podwyższanie poczucia własnej wartości,
 - kształtowanie nawyku pomocy koleżeńskiej w grupie oraz między uczestnikami innych grup,
 - radzenie sobie ze stresem oraz z monotonią codzienności,
 - wdrażanie samodyscypliny,
 - kształtowanie koncentracji i uwagi,
 - efektywne zmaganie się ze swoimi słabościami,
 - dokonywanie wyborów i decydowanie o swoich potrzebach,
 - pogłębianie dojrzałości społecznej i zawodowej uczestników.
- 2) Kształtowanie percepcji słuchowej i rozwijanie sprawności ruchowej przez muzykę:
 - ćwiczenia wymowy podczas powtarzania słów piosenek,
 - kształtowanie świadomości ruchu,
 - poprawa kondycji psychofizycznej,
 - ćwiczenia oddechowe,
 - terapia ruchowa w grupie z elementami tańca,
 - improwizacja ruchowa (choreografia),
 - terapia percepcyjna ukierunkowana na odbiór przyjemnych bodźców zmysłowych,
 - muzykoterapia o charakterze pasywnym,
 - śmiechoterapia.
- 3) Wdrażanie do czynnego udziału grupy w życiu społecznym:
 - aktywny udział w uroczystościach, zabawach,
 - wykorzystywanie prac na rzecz grupy.
- 4) Rozwijanie indywidualnych zainteresowań w miarę możliwości:
 - nauka czytania i pisanie,
 - rozbudzanie wyobraźni podczas wykonywania prac,
 - aktywizacja do udziału w innych pracowniach.
- 5) Zasady BHP:
 - przypominanie o zasadach używania sprzętu elektrycznego,
 - pogadanki.
- 6) Trening procesów ekonomicznych:
 - nauka umiejętności planowania wydatków,
 - gospodarowanie własnymi funduszami.
- 7) Przygotowanie uczestników do życia w środowisku społecznym:

- podnoszenie samodzielności oraz wiary we własne wartości i przydatność społeczną,
- dokonywanie wyborów,
- rozwiązywanie problemów,
- decydowanie o swoich sprawach,
- rozwijanie umiejętności komunikowania.

8) W ramach rehabilitacji zawodowej:

- rozwijanie kompetencji zawodowych - odpowiedzialność za powierzone zadanie, stanowisko pracy, wytrwałość, systematyczność, punktualność
- kształtowanie umiejętności w zakresie orientacji zawodowej, (uświadamianie uczestników w ich możliwościach psychicznych i fizycznych, wyrabianie w uczestniku pozytywnego stosunku do pracy).

w II półroczu 2010

- 1) Podwyższanie poczucia własnej wartości, wiary we własne możliwości oraz w przynależność grupową i społeczną.
- 2) Kształtowanie umiejętności nawiązywania pozytywnych relacji ze wszystkimi uczestnikami oraz z uczestnikami z innych ośrodków.
- 3) Budowanie nawyku współpracy i pomocy koleżeńskiej.
- 4) Radzenie sobie ze stresem oraz ze zwalczaniem negatywnych emocji poprzez rozmowy indywidualne i grupowe.
- 5) Ćwiczenia wymowy i prawidłowej budowy wypowiedzi poprzez powtarzanie słów wierszy czy tekstów piosenek.
- 6) Kształtowanie percepcji słuchowej i świadomości ruchu.
- 7) Rozwijanie sprawności psychofizycznej podczas słuchania muzyki.
- 8) Tworzenie i wykonywanie układów choreograficznych:
 - nauka ruchu scenicznego potrzebnego przy uczestnictwie w różnego rodzaju przeglądach muzycznych czy teatralnych przed publicznością.
- 9) Kształtowanie wyobrażeń przy wykorzystaniu przedmiotu „sztuka”.
- 10) Zajęcia recytatorskie.
- 11) Wdrażanie do uczestnictwa w różnego rodzaju przeglądach, wydarzeniach muzycznych i teatralnych oraz plastycznych.
- 12) Rozmowy o zasadach BHP obowiązujących w różnych miejscach i sytuacjach.
- 13) Trening procesów ekonomicznych.
- 14) Przygotowanie do życia w środowisku społecznym:
 - samodzielność przy dokonywaniu wyborów,
 - decydowanie o swoich sprawach,
 - rozmowy dotyczące gdzie i jak możemy załatwić określone sprawy.
- 15) Zajęcia w ramach rehabilitacji zawodowej:
 - rozwijanie kompetencji zawodowych - odpowiedzialność za powierzone zadania, stanowiska pracy, wytrwałość, systematyczność, punktualność.
- 16) Kształtowanie umiejętności w zakresie preorientacji zawodowej:
 - uświadamianie uczestników w ich możliwościach fizycznych i psychicznych,
 - wyrabianie w uczestnikach pozytywnego stosunku do pracy,
 - zaznajamianie z właściwościami różnych zawodów.

• **Pracownia informatyczna/multimedialno-informatyczna**

Instrukctorem terapii zajęciowej w pracowni informatycznej/multimedialno-informatycznej, a zarazem rehabilitantem społeczno-zawodowym był w roku 2010, tak jak na dzień dzisiejszy, Pan **Piotr Wróbel**.

Na bazie pracowni informatycznej/multimedialno-informatycznej w roku 2010 programy terapeutyczne były realizowane w stosunku do następujących osób: Barbary Matusiak, Pawła Szcześniaka, Tomasza Szewczyka, Daniela Borys oraz Moniki Michałowskiej.

Zgodnie z planem pracownia informatyczna/multimedialno-informatyczna w roku 2010 realizowała następujące zagadnienia:

w I półroczu 2010 roku

- 1) Ogólny zakres BHP, obsługa urządzeń elektrycznych.
- 2) Rozwijanie umiejętności poprzez korzystanie z programów komputerowych.
- 3) Łagodzenie skutków poszczególnych zdarzeń.
- 4) Utrwalanie programu „Ekonomiczne gospodarowanie pieniędzy”.
- 5) Rozwijanie indywidualnych zainteresowań.
- 6) Obsługa programów komputerowych typu:
 - programy antywirusowe NOD 32, AVAST,
 - Mistrz Klawiatury,
 - Movie Marker,
 - Microsoft Office 2001 (Word, Excel, Power Point),
 - Pinacle Studio 10.6.
- 7) Obsługa programów multimedialnych:
 - programy dźwiękowe: Winamp, Windows Media Player, Best Player,
 - tworzenie prezentacji multimedialnych.
- 8) Obsługa i korzystanie z przeglądarek internetowych: Mozilla, Internet Explorer, Google Chrome.
- 9) Kształtowanie, rozwijanie i utrwalanie sprawności manualnych.
- 10) Ćwiczenia manualne palców.
- 11) Redagowanie warsztatowej gazetki:
 - zbieranie materiałów,
 - obróbka zdjęć,
 - składanie gazetki,
 - wydruk gazetki.

w II półroczu 2010

- 1) Komputer jako pomoc przy rozwoju ogólnym, obsługi urządzeń elektrycznych
 - rozwijanie umiejętności poprzez korzystanie z programów komputerowych,
 - łagodzenie skutków poszczególnych zdarzeń.
- 2) Utrwalanie uczestnikom programu „Ekonomiczne gospodarowanie pieniędzmi”.
- 3) Rozwijanie indywidualnych umiejętności i zainteresowań.
- 4) Obsługa programów komputerowych:
 - Corel Draw Suite x3,
 - Microsoft Office 2003,
 - Microsoft Windows XP Home Edition,
 - Pinacle Studio 10.6.
- 5) Nowoczesna technika cyfrowa:
 - obsługa aparatu cyfrowego,
 - obsługa kamery cyfrowej,
 - nagrania imprez okolicznościowych przy pomocy kamery,
 - wykonywanie zdjęć pamiątkowych i tworzenie galerii prac.
- 6) Rozwijanie umiejętności logicznego myślenia:
 - instalacja gier i programów edukacyjnych,
 - prace plastyczne i dydaktyczne,
 - korzystanie z encyklopedii multimedialnych,
 - używanie programów multimedialnych.

7) Praca oraz korzystanie z zasobów Internetu:

- przeglądanie stron internetowych,
- zakładanie kont e-mail,
- rejestracja oraz logowanie się na stronach internetowych,
- kopiowanie zdjęć oraz tekstu z Internetu.

• **Pracownia krawiecka/krawiecko-tkacka**

Instruktorem terapii zajęciowej w pracowni krawieckiej/krawiecko-tkackiej, a zarazem rehabilitantem społeczno-zawodowym była w roku 2010, i jest obecnie, Pani **Marta Buraczewska**.

Na bazie pracowni krawieckiej/krawiecko-tkackiej w roku 2010 realizowane były programy terapeutyczne w stosunku do następujących osób: Anny Garczyńskiej, Eweliny Pawlukojć, Sebastiana Molendowskiego, Małgorzaty Antulskiej, a także Macieja Sowińskiego (od 01.09.2010 r. do 06.12.2010 r.) i Jana Rzeszutka (od 06.12.2010 r.).

W myśl założeń zawartych w planach pracy na rok 2010 zrealizowano takie tematy jak:

w I półroczu 2010 roku

1) Doskonalenie pamięci wzrokowej oraz koordynacji wzrokowo-ruchowej, rozwijanie sprawności manualnych, kształcenie zdolności ruchów precyzyjnych i dokładnych:

- wyszywanie serwetek,
- wykonywanie robótek szydełkowych,
- szycie poduszek,
- szycie po linii prostej i łamanej, zszywanie łatwych elementów: poduszek, woreczków, ściereczek,
- wykorzystywanie umiejętności szycia, naprawy usterek w odzieży (łatanie dziur, zszywanie rozprutej części odzieży, skracanie i przedłużanie ubrania),
- odbijanie i wycinanie prostych form nożyczkami,
- nauka zdejmowania miary,
- opanowanie oraz doskonalenie ściągów podstawowych, ozdobnych, ręcznych i maszynowych.

2) Zapoznanie się z techniką prasowania, bezpiecznego użytkowania żelazka, dobór odpowiedniej temperatury do tkaniny.

3) Formy rehabilitacji społecznej:

- umiejętność niesienia pomocy,
- nauka radzenia sobie ze sobą, swoimi problemami osobistymi, odnalezienie siebie w nowej sytuacji,
- udział w zajęciach zorganizowanych: dyskoteki, występy, gry i zabawy, wycieczki, w celu wytworzenia takich cech jak: koleżeństwo, wrażliwość, uprzejmość, opiekuńczość, odpowiedzialność,
- udział w przedstawieniach teatralnych, koncertach, kołach zainteresowań,
- umiejętność komunikowania się,
- umiejętne kontakty z innymi,
- umiejętność radzenia sobie w miejscach publicznych,
- doskonalenie umiejętności załatwiania prostych spraw w instytucjach,
- umiejętność pracy w grupie.

4) Trening ekonomiczny:

- planowanie wydatków,
- poznanie siły nabywczej pieniądza i jego wartości,
- ćwiczenia umiejętności porównywania ceny tego samego artykułu w różnych sklepach,
- gospodarowanie własnym funduszem.

5) Przygotowanie uczestników do życia w środowisku społecznym:

- decydowanie o swoich sprawach,
- dokonywanie wyborów,
- rozwijanie umiejętności komunikowania,
- rozwiązywanie problemów,
- podnoszenie samodzielności oraz wiary we własne siły.

w II półroczu 2010

1) Rozmowy dotyczące zasad BHP obowiązujących w różnych miejscach, na stanowisku pracy.

2) Trening ekonomiczny.

3) Przygotowanie do życia w środowisku społecznym:

- samodzielność przy dokonywaniu wyborów,
- decydowanie o swoich sprawach,
- rozmowy dotyczące załatwiania określonych spraw,

4) Zajęcia w ramach rehabilitacji zawodowej:

- rozwijanie kompetencji zawodowej - odpowiedzialności za powierzone zadania, stanowisko pracy, wytrwałość, systematyczność, oszczędność materiałów, punktualność.

5) Kształtowanie umiejętności w zakresie preorientacji zawodowej:

- uświadamianie uczestników o ich możliwościach fizycznych i psychicznych,
- wyrabianie w uczestnikach pozytywnego stosunku do pracy,
- zapoznanie z właściwościami różnych zawodów.

6) Szycie na maszynie:

- umiejętność techniczna obsługi maszyny,
- szycie po linii, zastosowanie ścięgu zygzakowego do obrzucania brzegów tkaniny.

7) Wykonywanie prac okazjonalnych i innych: robótki ręczne, przedmioty użytkowe.

8) Wykonywanie prac na kiermasze świąteczne.

9) Wykonanie poduszek różnego rodzaju i kształtu, obrazków na tkaninie, klejonej włóczki.

10) Prace wykończeniowe i dekoracyjne wykonanie prac.

11) Praca samodzielna, wybór motywu, odwzorowanie, przygotowanie potrzebnych materiałów, dobór nici.

12) Praca pod nadzorem, wybór motywu, zastosowanie: wykonanie prac drobnych i dekoracyjnych, obrazki, aplikacje na tkaninie.

13) Rozwijanie wyobraźni przestrzennej, poczucia estetyki:

- nauka obszywania firanek,
- szycie poduszek, woreczków,
- szycie elementów dekoracyjnych do pracowni.

• Pracownia kulinarna

Instrukctorem terapii zajęciowej w pracowni kulinarnej, a zarazem rehabilitantem społeczno-zawodowym, podobnie jak roku bieżącym, w roku 2010 była Pani **Barbara Maciejek**.

Na bazie pracowni kulinarnej w roku 2010 realizowane były programy terapeutyczne w stosunku do następujących osób: Dariusza Pochroń, Beaty Zieniewicz, Moniki Witkowskiej, Wioletty Szymczak, a także Arkadiusza Adamczyka (do 01.09.2010 r.) i Waldemara Suwaj (od 01.09.2010 r.).

w I półroczu 2010 roku

1) Przestrzeganie zasad BHP:

- ostrożne obchodzenie się z narzędziami ostrymi, gazem, prądem, wrzątkiem,
- przypomnienie zasad bezpiecznego używania sprzętu kuchennego i urządzeń elektrycznych.

2) Przygotowywanie uczestników do życia w społeczeństwie:

- odpowiednie zachowanie się w miejscach publicznych,
- wypowiadanie życzeń, pytań, prośb,
- używanie wobec innych form grzecznościowych,
- poszanowanie cudzej własności,
- nauka punktualności,
- współżycie w grupie, rozwijanie takich cech jak życzliwość, sprawiedliwość, szacunek, uczciwość, koleżeńskość,
- rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej,
- zapoznanie się z najbliższym środowiskiem społeczno-przyrodniczym,
- aktywny udział uczestników w różnych formach życia społecznego i kulturalnego,
- pomaganie mniej sprawnym w podstawowych czynnościach,
- współdziałanie parami (lub w liczniejszych grupach) podczas gier i zabaw.

3) Rozwijanie zaradności osobistej oraz praktycznego zastosowania zasad estetyki:

- kształtowanie nawyku prawidłowego zachowania się przy stole,
- radzenie sobie ze stresem,
- podnoszenie poczucia własnej wartości,
- dokonywanie wyborów i decydowanie o swoich potrzebach,
- wdrażanie samodyscypliny,
- pogłębianie dojrzałości społecznej i zawodowej.

4) Rozwijanie sprawności manualnej poprzez przygotowywanie posiłków:

- obieranie,
- krojenie,
- tarkowanie,
- wycinanie.

5) Rozmowy na temat racjonalnego żywienia:

- znaczenie regularności i częstości spożywanych posiłków,
- składniki pokarmowe i ich wpływ na organizm człowieka,
- zabezpieczenie potraw przed zepsuciem.

6) Sprzątanie pomieszczeń, mycie naczyń, konserwacja sprzętu AGD.

7) Drobne naprawy odzieży:

- przyszywanie guzików, zszywanie materiału.

8) Trening procesów ekonomicznych:

- planowanie i dokonywanie zakupów,
- gospodarowanie własnymi finansami.

w II półroczu 2010

1) Rozwijanie zaradności osobistej:

- podwyższanie poczucia własnej wartości,
- walka z nieśmiałością i stresem,
- wdrażanie samodyscypliny,
- dokonywanie wyborów,
- decydowanie o własnych potrzebach.

2) Przygotowywanie podopiecznych do życia w społeczeństwie:

- poszanowanie innych i cudzej własności,
- odpowiednie zachowanie się w miejscach publicznych,
- używanie wobec innych form grzecznościowych,
- utrwalanie takich cech jak: sprawiedliwość, szacunek, uczciwość, koleżeńskość,
- wypowiadanie prośb i pytań,
- aktywny udział w zabawach i uroczystościach,
- współdziałanie w grupie i parach.

- 3) Utrwalanie umiejętności przysposabiających do pracy w zakresie:
 - obsługa sprzętu AGD,
 - przygotowywanie posiłków,
 - dbanie o estetykę i czystość miejsca pracy.
- 4) Przypomnienie i przestrzeganie higieny osobistej i przepisów BHP.
- 5) Trening ekonomiczny.
- 6) Utrwalanie sprawności manualnej i koordynacji ruchowej.
- 7) Rozmowy na temat racjonalnego żywienia.
- 8) Utrwalanie nawyku utrzymywania porządku w najbliższym otoczeniu:
 - utrzymywanie porządku w pracowni,
 - sprzątanie wokół budynku WTZ.
- 9) Rozwijanie umiejętności komunikowania się i współpracy w grupie.
- 10) Wdrażanie nawyku zakładania odzieży ochronnej oraz zwracanie uwagi na czystość i estetykę odzieży własnej.
- 11) Utrwalanie zasad prawidłowego przechowywania żywności i różnych produktów.
- 12) Nauka estetycznego przygotowania stołów do posiłku, dekoracja potraw.
- 13) Utrwalanie zasad prawidłowego zachowania się przy stole podczas spożywania posiłków.

- **Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej w ujęciu ogólnym, realizowane podczas zajęć w pracowniach tematycznych bądź w trakcie zajęć wspólnych:**

Rozwijanie psychofizycznych sprawności niezbędnych w pracy, formy zajęć:

- podnoszenie sprawności ruchowej i manualnej,
- ćwiczenia koncentracji i pamięci,
- trening przygotowania do podjęcia pracy,
- trening autoprezentacji,
- wzbogacanie słownictwa, nauka prawidłowego formułowania wypowiedzi, umiejętności doboru słów stosownie do sytuacji,
- nauka stosownego ubioru adekwatnie do sytuacji (kształtowanie poprawnego wizerunku),
- trening samodyscypliny,
- ćwiczenia w zakresie samodzielnego planowania zadań, doboru odpowiednich materiałów i techniki wykonania zadania, ćwiczenia samokontroli i wykonania całego zadania do końca, ćwiczenia świadomości i odpowiedzialności za wszystkie etapy pracy, trening umiejętności prezentacji wyniku końcowego,
- trening z zakresu dbałości o bezpieczeństwo własne i innych osób, poznawanie i utrwalanie zasad BHP,
- ćwiczenia umiejętności utrzymania ładu i porządku na zajmowanym stanowisku pracy
- trening umiejętności pracy w zespole i współodpowiedzialności za wykonywane zadanie,
- trening dyscypliny pracy, trening z zakresu stosowania się do regulaminu pracy obowiązującego w danym zakładzie,
- trening punktualności i odpowiedniego tempa pracy,
- rozwijanie motywacji,
- nauka radzenia sobie ze stresem, nauka poprawnego zachowania w sytuacjach problemowych,
- ćwiczenia wytrwałości i odpowiedzialności, doprowadzania powierzonego zadania do końca,
- ćwiczenia w zakresie dokładności i precyzji,

- trening umiejętności właściwego odbioru i właściwego wykorzystywania różnych form informacji,
- trening umiejętności wykorzystania wskazanych zasad, form, metod i technik zawodowych, umożliwiających uzyskanie jak najlepszego efektu pracy,
- trening umiejętności korzystania i właściwego wykorzystywania pogadanek i dyskusji na temat zatrudnienia i pracy, a także umiejętność efektywnego korzystania z poradnictwa zawodowego.

Rozwijanie umiejętności zawodowych, formy zajęć:

- stosowanie technik komputerowych i multimedialnych, w tym stosowanie specjalistycznych programów użytkowych i Internetu,
- zajęcia z zakresu tworzenia stron internetowych,
- zajęcia krawieckie i hafciarskie, szydełkowanie,
- zajęcia techniczne,
- zajęcia plastyczne,
- zajęcia z zakresu rękodzieła artystycznego,
- zajęcia z zakresu stolarstwa,
- zajęcia gastronomiczne i kuchenne,
- zajęcia dekoracji i estetycznego wystroju wnętrz,
- zajęcia z zakresu florystyki,
- zajęcia ogrodnicze,
- zajęcia z zakresu redagowania i wydawania gazetki WTZ.

Ad. 3) Dodatkowe zajęcia wspomagające rehabilitację społeczno-zawodową;

Ogólne usprawnianie, formy zajęć:

- terapia grupowa, indywidualna i zbiorowa,
- arteterapia, muzyko-, choreo- i teatroterapia, filmoterapia, ludoterapia, ergoterapia, esteterapia, hipoterapia, terapia przez kontakt z przyrodą, sylwo- i talasoterapia,
- psychoterapia i wsparcie psychologiczne,
- socjoterapia,
- zajęcia logopedyczne,
- spotkania kulturalne,
- zajęcia rekreacyjne,
- konkursy,
- spotkania religijne.

Rozwijanie umiejętności przy zastosowaniu różnych technik terapii, formy zajęć:

- ćwiczenia umiejętności posługiwania się głosem,
- ćwiczenia rozwijania wrażliwości słuchowej,
- ćwiczenia rozwijania wrażliwości dotykowej,
- ćwiczenia percepcji wzrokowej,
- ćwiczenia mowy i dykcji,
- ćwiczenia wyobraźni,
- ćwiczenia kompleksowego odbierania wrażeń zmysłowych,
- ćwiczenia zmysłowo-ruchowe, integracja zmysłowo-ruchowa,
- ćwiczenia orientacji kierunkowej i przestrzennej,
- ćwiczenia umiejętności poznawania, nazywania i odzwierciedlania uczuć.

Metody pracy wykorzystywane w pracy z uczestnikami Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach

- metody oparte na słowie (opowiadanie, pogadanka, opis, dyskusja) - słowne;
- metody oparte na obserwacji (pokaz, prezentacja);

- metody oparte na praktycznej działalności uczestników – uczenie się przez działanie, metody ćwiczebne, metody realizacji zadań wytwórczych, zajęcia praktyczne – rozwijanie umiejętności, pokaz;
- metody aktywizujące (burza mózgów, metoda sytuacyjna, metoda problemowa);
- metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy (uczenie się przez odkrywanie, gry dydaktyczne);
- metody waloryzacyjne (uczenie się przez przeżywanie);
- metody programowe z użyciem komputera.

Ad. 4) Usprawnianie uszkodzonych funkcji organizmu – rehabilitacja.

W Warsztacie Terapii Zajęciowej w Żabicach prowadzone są zajęcia z zakresu rehabilitacji z udziałem rehabilitantki Pani **Katarzyny Tomczyk**.

W prowadzonych zajęciach indywidualnych biorą udział uczestnicy ze stwierdzonym schorzeniem narządu ruchu, którzy dysponują stosownym zaświadczeniem i wskazaniem od lekarza rodzinnego bądź specjalisty ds. rehabilitacji z Wojewódzkiej Przychodni Rehabilitacyjnej w Gorzowie Wlkp.

Są to przypadki osób z takimi dysfunkcjami jak: wady postawy (kifoza piersiowa, skolioza, płaskostopie), niedowład spastyczny cztero-kończynowy, niedowład połowiczny lewostronny, przykurcze mięśniowe, nadto niepełnosprawność ruchowa. Z osobami tymi prowadzone są ćwiczenia typu: oddechowe, rozluźniające, ćwiczenia chwytne stóp, rozciąganie i wzmacnianie przykurczonych i osłabionych partii mięśniowych, kształtowanie prawidłowej postawy ciała, zwiększenie ruchomości w stawach, wzmacnianie i usprawnianie kończyn dolnych i kończyn górnych, zwiększenie ruchomości kręgosłupa, zmniejszenie przykurczu mięśni kulszowo-goleniowych, zwiększenie odwiedzenia grzbietowego stóp, usprawnienie manualne dłoni, korygowanie zaburzeń statyki ciała.

Z pozostałymi podopiecznymi prowadzona jest gimnastyka ogólnorozwojowa, mająca na celu podniesienie ogólnej sprawności organizmu poprzez zwiększenie zakresu ruchu w stawach, długości, elastyczności oraz siły i wytrzymałości mięśni.

Na wyposażeniu gabinetu znajdują się: kozetka, stół do masażu i drobny sprzęt rehabilitacyjny typu rotory, rowery stacjonarne, drabinki, piłki, wałki, materace, tablica manualna, stepper skrętny itp. Dodatkowo na wyposażeniu Warsztatu jest profesjonalny wózek inwalidzki (składany), cymbergaj, stół do gry w piłkarzyki.

Na bazie tego sprzętu terapeutka wykonuje indywidualne zabiegi rehabilitacyjne i zestawy ćwiczeń adekwatnie do potrzeb każdego uczestnika, a tym samym program z zakresu ćwiczeń ogólnie usprawniających, korekt wad postawy oraz łagodzenia skutków fizycznej dysfunkcji porażonych części narządu ruchu.

Z uwagi na fakt, że Warsztat Terapii Zajęciowej w Żabicach dużą wagę przywiązuje do praktykowania i nauki umiejętności zdrowego i aktywnego wypoczynku, uczestnicy Warsztatu dość często korzystali z wypoczynku na świeżym powietrzu (połączonego bądź to z zabawami i grami ruchowymi, bądź też z zajęciami ogólnorozwojowymi w celu zwiększenia ogólnej sprawności fizycznej), jak również z kilku wycieczek o podłożu edukacyjnym i relaksacyjnym.

Ad. 5) Trening ekonomiczny i inne instrumenty motywacyjne.

Trening ekonomiczny

- W Warsztacie Terapii Zajęciowej w Żabicach funkcjonuje tzw. **trening ekonomiczny w formie gotówkowej**.

- Uczestnik Warsztatu może otrzymać do swojej dyspozycji środki finansowe w wysokości nie przekraczającej 20 % minimalnego wynagrodzenia za pracę. O comiesięcznej wysokości środków finansowych oraz ich przeznaczeniu dla każdego uczestnika decyduje Rada Programowa Warsztatu, z głosem propozycji wychowawcy uczestnika (w oparciu o postawę i osiągnięcia uczestnika, poziom realizacji Indywidualnego Programu Rehabilitacji, potrzeby uczestnika i sugestie rodziców, opiekunów prawnych), w uzgodnieniu z innymi osobami prowadzącymi zajęcia (członkami Rady Programowej Warsztatu) oraz decydującym – zatwierdzającym głosem Kierownika Warsztatu (Przewodniczącego Rady Programowej).
- **Kryteria uczestnictwa podopiecznego Warsztatu w „treningu ekonomicznym”.** Wysokość środków przydzielanych w ramach „treningu ekonomicznego” uczestnikom Warsztatu określana jest na podstawie zaangażowania, pracy i osiągniętych przez uczestników wyników podczas zajęć na przełomie całego miesiąca, w odniesieniu do realizowanych w stosunku do uczestników Indywidualnych Programów Rehabilitacji i Terapii.
Podstawą przyznania uczestnikowi kieszonkowego jest w szczególności:
 - a) wykazywanie przez podopiecznego prawidłowego stosunku do obowiązków, w tym: systematyczne i pilne wykonywanie poleceń oraz wypełnianie obowiązków, sumienność i punktualność, wytrwałość w pokonywaniu trudności, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień, dbałość o mienie placówki, a także materiały i narzędzia,
 - b) przejawianie inicjatywy w zakresie prawidłowego kształtowania relacji i stosunków ogólnoludzkich, w tym: podejmowanie zadań skierowanych na udzielenie pomocy innym, wykazywanie inicjatywy oraz wykonywanie prac społecznych na rzecz grupy, środowiska, placówki, wykazywanie umiejętności działania w zespole,
 - c) wykazywanie odpowiedniej kultury osobistej, m.in.: uczciwość postępowania, nienaruszanie godności innych, walka z nałogami i pomoc innym w ich zwalczaniu, dbałość o zdrowie, higienę osobistą i wygląd,
 - d) systematyczność uczestnictwa w zajęciach oraz ewentualne spóźnienia uczestnika.
- „Trening ekonomiczny” i wysokość środków finansowych udzielanych w jego zakresie mają za zadanie premiowanie uczestników, którzy z zaangażowaniem osiągają bardzo dobre efekty w rehabilitacji zawodowej (na miarę ich możliwości psychofizycznych) - odpowiednik premiowania w zakładzie pracy.
- W Warsztacie Terapii Zajęciowej w Żabicach prowadzona jest ewidencja rozliczeń finansowych z „treningu ekonomicznego”. Dla każdego uczestnika prowadzona jest indywidualna wewnętrzna ewidencja rozliczeń finansowych tzw. książeczka oszczędnościowa, zaś podstawą rozliczenia wydatkowanych środków jest faktura imienna za zakupiony towar.
- Główne przeznaczenie środków finansowych z „treningu ekonomicznego” przez uczestników Warsztatu to realizacja ich potrzeb terapeutycznych i socjalnych.

Stosowane przez WTZ metody nagradzania uczestników za zaangażowanie, aktywność i osiągnięcia w realizacji Indywidualnego Programu Rehabilitacji i Terapii:

- W Warsztacie Terapii Zajęciowej w Żabicach stosuje się następujące metody nagradzania i premiowania za osiągnięcia, takie jak:
 - pochwały,
 - wyróżnienia,
 - dyplomy,
 - nagrody rzeczowe (w konkursach),

- wyjazdy i wyjścia dla wyróżnionych uczestników na imprezy kulturalne i integracyjne.

Ad. 6) Współpraca ze środowiskiem rodzinnym, rodzicami i opiekunami.

- Nieodzownym elementem działania WTZ, w tym rehabilitacji, jest współpraca i współdziałanie z rodzinami uczestników, co ma istotne znaczenie dla pełnej realizacji założeń zawartych w Indywidualnych Programach Rehabilitacji.
- **Formy kontaktów i współpraca z rodzinami uczestników:**
 - indywidualne rozmowy;
 - rozmowy telefoniczne i korespondencja;
 - wizyty w domach rodzinnym uczestników;
 - wywiady w domach rodzinnych uczestników,
 - spotkania rodziców z Radą Programową Warsztatu (w przypadku półrocznej oceny postępów uczestnika dokonywanej w jego obecności);
 - uczestnictwo rodziców i bliskich w imprezach okolicznościowych organizowanych przez Warsztat;
 - pikniki integracyjne z udziałem rodziców i opiekunów uczestników Warsztatu;
 - praca socjalna - pomoc w rozwiązywaniu codziennych problemów życiowych.

Ad. 7) Integracja z bliższym i dalszym środowiskiem społecznym.

- Wierząc, że każdy kontakt ze środowiskiem i integracja jest formą rehabilitacji kadra Warsztatu uczyniła wiele starań na rzecz samej placówki, a co najważniejsze podopiecznych Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach.
- W 2010 roku Warsztat Terapii Zajęciowej z Żabicy i jego uczestnicy wzięli udział w wielu wydarzeniach jak:

DATA	WYDARZENIE
STYCZEŃ 2010	• Przegląd Grup Jasełkowych Wyjazd do Centrum Spotkań Polsko – Niemieckich w Górzycy. Udział w przeglądzie organizowanym przez Gminny Ośrodek Kultury. • 14.01.2010 r. - III Festiwal Aniołów Wyjazd do Gminnego Ośrodka Kultury do Górzycy. Zdobyć wyróżnienia.
LUTY 2010	• 11.02.2010 r. – Zabawa Walentynkowa Udział grupy uczestników WTZ do Kostrzyna n/O.

	• 12.02.2010 r. – Zabawa Karnawałowa. Wspólna zabawa karnawałowa z uczestnikami Warsztatu Terapii Zajęciowej ze Strzelec Krajeńskich.
MARZEC 2010	• 05.03.2010 r. – Zabawa z okazji „Dnia Kobiet”. Impreza integracyjna zorganizowana przez WTZ z Żabie. Zaproszeni goście – uczestnicy i kadra z WTZ ze Strzelec Krajeńskich. Wspólna dyskoteka, konkursy, słodki poczęstunek. • 31.03.2010 r. – VIII Gminny Sejmik Profilaktyczny „Nie uzależnieniom”. Spotkanie organizowane przez Gminny Ośrodek Kultury w Górzycy. Zaprezentowanie przez uczestników prac plastycznych oraz technicznych na temat uzależnień.
MAJ 2010	• Piknik (majówka) nad jeziorem Żabiniec. Posiłek, gry, zabawy i wspólne śpiewanie. Rozegranie meczu w piłkę siatkową oraz tenisa stołowego między uczestnikami a kadra WTZ.
CZERWIEC 2010	• 08.06.2010 r. – Spotkanie integracyjne nad jeziorem „Długie”. Udział w spotkaniu rekreacyjno – sportowym zorganizowanym przez Warsztat Terapii Zajęciowej ze Strzelec Krajeńskich. Rozrywki piłkarskie między uczestnikami zaproszonych Warsztatów. Zabawa w podchody, pływanie kajakami oraz rowerami wodnymi. Wspólne ognisko oraz zabawa taneczna. • 17.06.2010 r. – VI Przegląd Małych Form Muzycznych i Teatralnych w Krośnie Odrzańskim. Udział uczestników: Tomasza Szewczyk oraz Daniela Borys w VI Przegląd Małych Form Muzycznych i Teatralnych do Krosna Odrzańskiego. Zaśpiewanie piosenki. Zdobył wyróżnienia. • 21.06.2010 r. – Lubuski Sejmik Osób Niepełnosprawnych - Impreza w Różankach. Wyjazd grupy uczestników do Różanek na zwody sportowe oraz konkurs związany z obchodami roku Chopinowskiego. • 24.06.2010 r. – II Przegląd Piosenki Biesiadnej.

	Wyjazd grupy uczestników do Dębna Lubuskiego. Udział w imprezie i zaprezentowanie piosenki „Miała baba koguta” • 30.06.2010 r. – Zabawa w WTZ w Sulęcinie. Wyjazd uczestników do Sulęcina, na zaproszenie tamtejszych uczestników. Wspólne zabawa na świeżym powietrzu. Pieczenie kiełbasek.
LIPIEC 2010	• Przerwa wakacyjna.
SIERPIEŃ 2010	• 26.08.2010 r. – Wyjazd do ZOO. Wyjazd wszystkich uczestników do Poznania. Zwiedzanie ZOO.
WRZESIEŃ 2010	• 30.09.2010 r. – Zabawa w siedzibie WTZ w Żabicach. Wspólna dyskoteka z uczestnikami Warsztatu Terapii Zajęciowej ze Strzelc Krajeńskich oraz z Warsztatu Terapii Zajęciowej z Kamienia Wielkiego.
PAŹDZIERNIK 2010	• 08.10.2010 r. – Ognisko nad jeziorem „Żabiniec”. Udział uczestników WTZ z Żabic w grach oraz zabawach zorganizowanych przez Nadleśnictwo Ośno Lubuskie. Ognisko, pieczenie kiełbasek. • 22.10.2010 r. – Zabawa taneczna w Kostrzynie n/O. Wyjazd do Kostrzyna n/O. Udział w zabawie tanecznej zorganizowanej przez uczestników DPS z Kostrzyna n/O.
LISTOPAD 2010	• 29.11.2010 r. – Zabawa Andrzejkowa w Strzelcach Krajeńskich. Wyjazd uczestników WTZ z Żabic do Strzelc Krajeńskich na zaproszenie uczestników tamtejszej placówki. Wspólna zabawa andrzejkowa.

GRUDZIEŃ 2010	• 02.12.2010 r. – Targi Pracy. Udział w Targach Pracy zorganizowanych przez Gminne Centrum Informacji przy Gminnym Ośrodku Kultury w Górzycy. • 08.12.2010 r. – IV Festiwal Aniołów. Uroczystość zorganizowana przez Gminny Ośrodek Kultury. Miejsce spotkania: Centrum Spotkań Polsko – Niemieckich w Górzycy. • 14.12.2010 r. – Wigilia w WTZ w Żabicach. Wspólna Wigilia uczestników i kadry Warsztatu. Śpiewanie kolęd, wspólne spotkanie opłatkowe.
---------------	---

- **Dodatkowo** w przeciągu roku 2010 grupa uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej z Żabicy, będących beneficjentami projektu „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach” wzięła udział:
 - w dniach od 15.02.2010 r. do 19.02.2010 r. w warsztatach ceramicznych, zorganizowanych przez PCPR w Słubicach - zajęcia prowadzone były przez Panią Annę Bubenko z Warsztatów Artystycznych „Angoba” z Krakowa;
 - w dniach od 20.09.2010 r. do 26.09.2010 r. w wyjeździe do miejscowości Zelków, koło Krakowa i zajęciach warsztatowych wyplatania z wikliny oraz qulingu, a nadto w zajęciach hipoterapii.
- **Ponadto** na przełomie roku 2010 wszyscy uczestnicy Warsztatu uczestniczyli w **spotkaniach z doradcą zawodowym**, Panią Agnieszką Zwierzchaczewską z Młodzieżowego Centrum Kariery ze Słubic, część z nich wzięła udział w wyjazdach do różnego rodzaju zakładów pracy.
- Wraz z upływem czasu obserwuje się większą świadomość, zaangażowanie i aktywność uczestników w realizację poszczególnych pomysłów, czy przedsięwzięć, co dobrze rokuje w dalszej działalności placówki na płaszczyźnie rehabilitacji społecznej i zawodowej uczestników.

INFORMACJA O POSTĘPACH UCZESTNIKÓW

W roku 2010 Warsztat Terapii Zajęciowej w Żabicach odnotował kolejne, z nielicznymi wyjątkami, postępy uczestników placówki, począwszy od najmniejszych, niemalże znikomych do bardziej widocznych i znaczących, i to zarówno w zakresie rehabilitacji społecznej, a w szczególności zaradności osobistej uczestników i samodzielności, jak również w zakresie rehabilitacji zawodowej. Sukcesem zarejestrowanym w roku 2011, a stanowiącym efekt działań z roku 2010, jest podjęcie zatrudnienia przez uczestniczkę pracowni multimedialno-informatycznej Warsztatu Terapii Zajęciowej z Żabicy Barbary Matusiak.

INFORMACJA O DECYZJACH PODJĘTYCH PRZEZ RADĘ PROGRAMOWĄ WARSZTATU TERAPII ZAJĘCIOWEJ W ŻABICACH

Działalność Rady Programowej Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach

- W Warsztacie Terapii Zajęciowej w Żabicach działa **Rada Programowa Warsztatu**. Podstawą prawną jej działania jest art. 10a ust. 4, 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2010 roku Nr 214, poz. 1407), § 14 ust. 1, 2, 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. z 2004 roku Nr 63, poz. 587 ze zmianami), a także Zarządzenie Nr 4/06 Kierownika Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach w sprawie: wprowadzenia "Regulaminu Organizacyjnego Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach".
- W skład Rady Programowej Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach wchodzi:
z mocy ustawy:
 - Kierownik Warsztatu,
 - Rehabilitant (specjalista do spraw rehabilitacji),
 - Instruktorzy Terapii Zajęciowej z poszczególnych pracowni,
 - Psycholog,a dodatkowo na mocy przepisów wewnętrznych jednostki:
 - Pracownik Socjalny,
 - Pielęgniarka.Udział pracownika socjalnego oraz pielęgniarki ma charakter uzupełniający w odniesieniu do pracy Rady Programowej Warsztatu.
Przewodniczącym Rady Programowej Warsztatu jest Kierownik Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach.
- **Ustawowe zadania Rady Programowej Warsztatu:** Rada Programowa Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach:
 - 1) opracowuje indywidualne programy rehabilitacji i terapii dla każdego uczestnika Warsztatu i wskazuje osoby odpowiedzialne za realizację tych programów,
 - 2) przeprowadza okresowe (roczne) i kompleksowe (trzyletnie) oceny realizacji indywidualnego programu rehabilitacji i terapii oraz zajmuje stanowisko w kwestii poziomu jego realizacji, a co za tym idzie zajmuje stanowisko w zakresie postępów uczestnika w rehabilitacji i dalszych kierunków pracy z podopiecznym, uzasadniających:
 - a) podjęcia zatrudnienia i kontynuowania rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej lub na przystosowanym stanowisku pracy,
 - b) skierowania osoby niepełnosprawnej do ośrodka wsparcia, w przypadkach określonych w ustawie,
 - c) przedłużenia uczestnictwa w warsztacie,
 - 3) przeprowadza półroczne oceny indywidualnych efektów rehabilitacji uczestników Warsztatu – w ich obecności i przy ich czynnym udziale.
- **Ponadto do zadań Rady Programowej WTZ w Żabicach należy:**
 - kwalifikowanie nowych uczestników Warsztatu;

- ustalanie składów osobowych poszczególnych grup terapeutycznych;
 - określanie zasad dysponowania środkami finansowymi związanymi z treningiem ekonomicznym oraz ich przeznaczenia dla każdego uczestnika;
 - podejmowanie decyzji o skreśleniu uczestników z listy uczestników Warsztatu.
- **Posiedzenia Rady Programowej:**
Posiedzenia Rady Programowej Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach odbywają się w miarę systematycznie i są udokumentowane w formie protokołów.
W 2010 roku odbyły się **35 posiedzenia Rady Programowej WTZ w Żabicach o charakterze ogólnym i organizacyjnym, a nadto szereg posiedzeń Rady Programowej WTZ wynikających z obowiązków ustawowych dotyczących Rady.**
 - **Informacja o ocenach i decyzjach podjętych przez Radę Programową Warsztatu:**
 - Zgodnie z § 14 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. z 2010 roku Nr 214, poz. 1407), w roku sprawozdawczym 2010, Rada Programowa Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach, przeprowadziła w miesiącach: wrzesień, listopad, grudzień okresowe (roczne) oceny realizacji Indywidualnych Programów Rehabilitacji i Terapii w stosunku do 28 uczestników Warsztatu, a nadto w miesiącach: marzec, maj, czerwiec, wrzesień i grudzień, półroczne oceny indywidualnych efektów rehabilitacji uczestników Warsztatu.
Poza okresowymi ocenami IPR, zgodnie z obowiązkiem ustawowym, Rada Programowa Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach, w roku sprawozdawczym 2010, dokonała 4 kolejnych kompleksowych ocen realizacji Indywidualnych Programów Rehabilitacji uczestników Warsztatu:
 - 1) dnia 4 stycznia 2010 roku Mirelli Zawartej (za okres od 02.01.2007 r. do 04.01.2010 r.),
 - 2) dnia 2 sierpnia 2010 roku Piotra Hruszczowca (za okres od 02.07.2007 r. do 02.07.2010 r.),
 - 3) dnia 1 grudnia 2010 roku Małgorzaty Antulskiej (za okres od 01.12.2007 r. do 01.12.2010 r.),
 - 4) dnia 1 grudnia 2010 roku Jana Rzeszutka (za okres od 01.12.2007 r. do 01.12.2010 r.).
- Mimo różnic, czasami dość zasadniczych, w wynikach rehabilitacji społecznej i zawodowej poszczególnych uczestników, we wszystkich przypadkach pozytywnie oceniono wyniki realizacji Indywidualnych Programów Rehabilitacji, zarówno pod kątem pracy kadry merytorycznie odpowiedzialnej za realizację założeń IPR, jak również, w mniejszym bądź większym stopniu postawę i zaangażowanie w ich realizację samych uczestników.
- Instruktorzy Terapii Zajęciowej (terapeuci) wszystkich sześciu pracowni, realizujący założenia programów wobec 30 niepełnosprawnych podopiecznych Warsztatu na bazie oddziaływań terapeutyczno-rehabilitacyjnych zrealizowali założenia programowe Indywidualnych Programów Rehabilitacji w stopniu zadowalającym, optymalnym i adekwatnym do możliwości i zaangażowania uczestników.
- Wobec powyższego, w stosunku do wszystkich ocenianych uczestników, Rada Programowa Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach, stwierdzając na ten czas w większości przypadków (z 2 wyjątkami) brak opanowania czynności niezbędnych do podjęcia jakiegokolwiek zatrudnienia, w tym także w warunkach pracy chronionej lub na przystosowanym stanowisku pracy, **podjęła decyzję o przedłużeniu uczestnictwa sugerując się pozytywnymi rokowaniami, co do dalszych postępów**

w rehabilitacji, umożliwiających, w ocenie członków Rady, podjęcie w przyszłości zatrudnienia, kontynuowanie rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej, na przystosowanym stanowisku pracy, ewentualnie w sporadycznych przypadkach na otwartym rynku pracy.

W przypadku dwojga uczestników Warsztatu, Rada Programowa Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach zdecydowała o przedłużeniu uczestnictwa w Warsztacie ze względu na okresowy brak możliwości podjęcia zatrudnienia, a jednocześnie pozytywne rokowania, co do dalszych postępów w rehabilitacji, w tym podtrzymanie dotychczas osiągniętej sprawności psychofizycznej.

W ocenie Rady Programowej Warsztatu Terapii Zajęciowej z Żabic w żadnym przypadku nie ma podstaw i nie występuje konieczność umieszczenia w ośrodku wsparcia, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej.

Należy się cieszyć z osiągnięć wychowawczych, nie mniej jednak należy w dalszym ciągu obserwować uczestników, monitorować ich zachowanie i postawy, bezustannie wpływać na podtrzymanie dotychczasowych umiejętności, a nadto dostosowywać założenia opracowanych programów do zmieniających się potrzeb i możliwości psychofizycznych uczestników.

Sprawozdanie sporządziły:

Monika Karasińska – Kierownik Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach

Urszula Fronk – Główna Księgowa Warsztatu

KIEROWNIK
Warsztatu Terapii Zajęciowej
w
Monika Karasińska